



POWIAT POLICKI

---

---

**SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA W 2012 R.  
HARMONOGRAMU REALIZACJI ZADAŃ  
OKREŚLONYCH W PROGRAMIE DZIAŁAŃ  
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH  
W POWIECIE POLICKIM W LATACH 2004-2014**

---

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Polickim w latach 2004-2014, zwany dalej „Programem”, został przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu w Policach w dniu 30 stycznia 2004 r. uchwałą Nr XV/98/2004.

Zgodnie z pkt 8 „Monitoring i ewaluacja programu” ww. dokumentu - raz w roku Zarząd Powiatu w Policach sporządza i przedstawia Radzie Powiatu w Policach sprawozdanie z wykonania zadań wynikających z rocznego harmonogramu działań i z planowanych w budżecie wydatków na ich realizację.

Harmonogram realizacji zadań na 2012 r. określonych w Programie został przyjęty przez Radę Powiatu w Policach w dniu 10 lutego 2012 r., uchwałą Nr XII/101/2012.

Mając na względzie powyższe, poniżej przedstawia się sprawozdanie z wykonania niniejszego harmonogramu.

#### **Skróty użyte w sprawozdaniu oznaczają:**

1. SOSW dla DNR - Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach.
2. SOSW Nr 2 - Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Policach.
3. SOSW w Tanowie - Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Tanowie im. Kawalerów Orderu Uśmiechu.
4. ZS - Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach.
5. Organizacje - organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Polickiego na rzecz osób niepełnosprawnych.
6. PSOUU - Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Policach.
7. WTZ - Warsztat Terapii Zajęciowej w Policach.
8. Poradnia - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Policach.
9. PCPR - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach.
10. Powiatowy Zespół - Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Policach.
11. OPS - Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Polickiego.
12. OPS w Policach - Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach.
13. OPS w Dobrej - Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej.
14. OPS w Kołbaskowie - Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołbaskowie.
15. OPS w Nowym Warpnie - Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Warpnie.
16. PUP - Powiatowy Urząd Pracy w Policach.
17. ZUS - Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie.
18. Gminy - Gmina Dobra, Gmina Kołbaskowo, Gmina Nowe Warpno, Gmina Police.
19. Program - Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Polickim w latach 2004 - 2014.
20. PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
21. AOON - Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.
22. ŚDS - Środowiskowy Dom Samopomocy w Policach.
23. Rada - Powiatowa Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych.
24. PIP - Państwowa Inspekcja Pracy w Szczecinie.
25. PINB - Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Policach.
26. MOK - Miejski Ośrodek Kultury w Policach.
27. DPS - dom pomocy społecznej.

## ZADANIA ZREALIZOWANE

### I. Projekt do realizacji: Budzenie świadomości społecznej.

#### Realizacja zadań planowanych.

1. Opracowanie powiatowego kalendarza imprez integracyjnych dla dzieci i młodzieży typu kulturalnego, sportowego i edukacyjnego.

PCPR w I kwartale 2012 r. opracowało kalendarz imprez integracyjnych dla dzieci i młodzieży typu kulturalnego, sportowego i edukacyjnego, który następnie umieszczono na stronie internetowej PCPR. Opracowanie kalendarza imprez ze stosownym wyprzedzeniem czasowym pozwoliło na zaplanowanie uczestnictwa dzieci i młodzieży ze wszystkich szkół i placówek z terenu Powiatu Polickiego w różnego rodzaju imprezach i zawodach sportowych, przy jednoczesnym uwzględnieniu organizacji roku szkolnego. Rozwiązanie to stworzyło jednocześnie możliwość nawiązania i/lub zacieśnienia współpracy pomiędzy np. ośrodkami szkolno - wychowawczymi prowadzonymi przez Powiat Policki a szkołami publicznymi w zakresie przygotowań do współuczestnictwa w organizowanych imprezach.

2. Prowadzenie przez nauczycieli, pedagogów szkolnych i psychologów, w ramach zadań szkół, programów wychowawczych na temat niepełnosprawności.

W 2012 r. w ZS nauczyciele oraz wychowawcy klas omawiali z uczniami zagadnienia związane z niepełnosprawnością. Podczas lekcji wychowawczych odbywały się spotkania z niepełnosprawnymi uczestnikami WTZ (self-adwokatami) pod hasłem „Nie jesteśmy wcale inni”, na których poruszane były tematy dotyczące samodzielnego funkcjonowania oraz praw osób niepełnosprawnych intelektualnie.

W ramach tego zadania inicjowane były również spotkania z paraolimpijczykami, a także z niepełnosprawnymi uczniami i absolwentami ZS. We wrześniu 2012 r. odbyło się spotkanie z Pauliną Woźniak - brązową medalistką XIV Letnich Igrzysk Paraolimpijskich 2012 w Londynie. Podczas spotkania młodzież miała okazję usłyszeć o sukcesach młodej olimpijki a także mieli okazję porozmawiać o ciężkiej pracy związanej z nieustającymi treningami. Organizacja spotkania miała na celu przybliżenie i unaocznienie młodzieży tematyki niepełnosprawnych sportowców, którzy mimo swoich ograniczeń związanych z niepełnosprawnością realizują swoje sportowe pasje i marzenia. Celem spotkań było także promowanie tolerancji oraz motywowanie uczniów pełnosprawnych do uprawiania sportu i czerpania pozytywnych wzorców od osób niepełnosprawnych.

3. Masowe imprezy integracyjne typu kulturalnego, sportowego oraz plastycznego z udziałem szkół.

Zadanie to było realizowane przez cały 2012 r., w zależności od terminów określonych przez organizatorów poszczególnych imprez.

Wychowankowie SOSW dla DNR uczestniczyli w imprezach integracyjnych o charakterze kulturalnym, sportowym, a także brali udział w konkursach i wystawach plastycznych.

Uczniowie SOSW Nr 2 uczestniczyli w turniejach integracyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży ze szkół specjalnych i ogólnodostępnych. Ponadto brali czynny udział w organizacji i obchodach Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3-go Maja oraz różnorodnych konkursach plastycznych.

Również dzieci i młodzież z SOSW w Tanowie uczestniczyli w wielu masowych imprezach kulturalnych.

Udział w spotkaniach, o których mowa powyżej, miał na celu prezentację osiągnięć wychowanków na tle szerokiego środowiska społecznego oraz stwarzał możliwość sprawdzenia się w zdrowej rywalizacji z rówieśnikami, również pełnosprawnymi. Główne efekty podjętych działań to zdobycie wielu nagród i wyróżnień, a także nawiązanie nowych znajomości i przyjaźni. Dzięki sukcesom uczniowie zdobyli większą motywację do dalszej pracy.

Dnia 9 grudnia 2012 r. na pływalni ZS odbyły się XVIII Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływaniu. Celem zawodów było popularyzowanie pływania w środowisku uczniów szkół specjalnych, podnoszenie ich sprawności, a także integracja. Udział w zawodach wzięło 12 placówek specjalnych z terenu całego województwa. Ogółem w imprezie wzięło udział 190 zawodników, którzy startowali w poszczególnych kategoriach wiekowych i na różnych dystansach. Uczestnikom wręczono upominki oraz nagrody rzeczowe.

#### 4. Zapraszanie uczniów szkół masowych do specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz warsztatu terapii zajęciowej na wspólne zajęcia plastyczne i sportowe.

Uczestnicy oraz kadra WTZ i ŚDS zorganizowali w styczniu oraz w lipcu 2012 r. spotkania integracyjne pn. „Kuźnia artystyczna”. Celem tych spotkań było przybliżenie dzieciom i młodzieży działalności tych placówek. Zajęcia dla gości przygotowały wszystkie pracownice WTZ i ŚDS. Dzieci mogły spróbować swoich sił w małej poligrafii, upiec ciasteczka w pracowni gospodarstwa domowego, zaprojektować i wykonać biżuterię lub skonstruować karmnik dla ptaków. Ponadto miały szansę malować obrazy na podstawie przygotowanych wzorów lub oddać się własnej twórczości. Spotkanie było okazją do integracji, nawiązania nowych kontaktów i współpracy osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi. Dzięki takim zajęciom u dzieci i młodzieży zmienia się sposób spostrzegania osoby z niepełnosprawnością intelektualną, co na pewno zaowocuje w przyszłości. Natomiast dla uczestników WTZ i ŚDS jest to sprawdzian umiejętności współpracy z dziećmi pełnosprawnymi oraz wzmocnienie poczucia sprawstwa i dorosłości.

SOSW dla DNR organizował zawody obejmujące różne dyscypliny sportowe, m.in. ping - pong, warcaby, tenis stołowy, ringo czy boule. Celem tych spotkań była integracja osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi, która przyniosła bardzo dobre efekty wychowawcze.

#### 5. Rozpowszechnianie aktualnych informacji na temat dostępnych programów i form pomocy dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin, specjalistów oraz wszystkich innych obywateli.

W 2012 r. PUP oraz organizacje we własnym zakresie informowały lokalne media, instytucje i inne podmioty oraz bezpośrednio osoby niepełnosprawne o własnych przedsięwzięciach i działaniach.

Pracownicy socjalni OPS przez cały 2012 r. podczas spotkań i rozmów z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami udzielali wsparcia poprzez informowanie osób zainteresowanych o przysługujących im uprawnieniach, a także przekazując dane na temat instytucji oraz organizacji działających na terenie Powiatu Polickiego oraz w naszym regionie na rzecz osób niepełnosprawnych. Ponadto przedstawiali oni oferty pomocy w formie usług opiekuńczych i wsparcia finansowego, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także informowali o ofertach pracy dla osób niepełnosprawnych.

PCPR dokonywało na bieżąco aktualizacji różnorodnych informacji na swojej stronie internetowej ([www.pcpr.police.pl](http://www.pcpr.police.pl)), których rozpropagowywanie służyć miało wsparciu osób

niepełnosprawnych zarówno w sferze funkcjonowania społecznego jak i na rynku pracy. Zamieszczane i aktualizowane informacje i dane dotyczyły m.in.:

- 1) aktualnych wydarzeń mogących zainteresować osoby niepełnosprawne,
- 2) realizowanych i adresowanych do osób niepełnosprawnych projektów i programów,
- 3) zasad i form finansowania ze środków PFRON wsparcia dla osób niepełnosprawnych,
- 4) ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, w tym o wydanie karty parkingowej.

W siedzibie PCPR udostępniany był informator oraz ulotki informacyjne nt. ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym. Materiały te były także dołączane do wniosków jakie osoby niepełnosprawne pobierały, w związku z ubieganiem się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz przekazywane zainteresowanym wraz ze stosownymi orzeczeniami, o których mowa powyżej. Poza tym w siedzibie PCPR osoby niepełnosprawne mogły otrzymać bezpłatne magazyny i biuletyny, m.in.: *Integrację* (magazyn dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin i przyjaciół), *Bifron* (biuletyn informacyjny PFRON), *Serce Innym* (magazyn dla osób niepełnosprawnych), *Nasze Sprawy* (magazyn informacyjny dla osób niepełnosprawnych), *Tyfloświat* (kwartalnik dla osób uszkodzonym narządem wzroku).

#### 6. Prowadzenie cyklicznych szkoleń z zakresu pedagogiki specjalnej dla kadry pedagogicznej szkół masowych w Powiecie Polickim.

Pracownicy Poradni prowadzili cykliczne spotkania dla pedagogów szkolnych z terenu Powiatu Polickiego, które organizowane były w formie grup wsparcia ukierunkowanych na pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych szkoły, konstruowania programów naprawczych, udzielania indywidualnej pomocy w stosunku do uczniów niepełnosprawnych (z upośledzeniem umysłowym, nadpobudliwością psychoruchową, przewlekłe chorych) funkcjonujących w zespołach klasowych szkół masowych. Ponadto prowadzili oni warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Podejmowano także tematy zgłaszane przez indywidualnych nauczycieli. Dodatkowo udzielane były porady i konsultacje dla nauczycieli, którzy pracują z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zorganizowano spotkania dla:

- 1) dyrektorów i pedagogów gimnazjów z terenu Powiatu Polickiego (w spotkaniu udział wzięło 12 osób),
- 2) dyrektorów i nauczycieli grup „0” z przedszkoli z terenu Powiatu Polickiego (w spotkaniu udział wzięło 19 osób).

#### 7. Podniesienie poziomu świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie posiadanych predyspozycji i przysługujących im prawach.

Realizacja tego zadania wpisuje się w codzienną pracę pracowników socjalnych OPS, którzy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wspierają m.in. osoby niepełnosprawne i ich rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwiają im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, podejmują działania zmierzające do ich integracji ze społeczeństwem.

W ramach tego zadania pracownicy OPS oraz PCPR podejmowali następujące działania:

- 1) prowadzono indywidualną akcję informacyjną na temat równości i pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- 2) motywowano osoby niepełnosprawne do sygnalizowania swoich potrzeb,
- 3) informowano osoby niepełnosprawne i ich rodziny o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
- 4) informowano o dostępnych formach pomocy dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,

- 5) prowadzono szeroką pracę socjalną, polegającą na indywidualnych rozmowach wspierających i wzmacniających osoby niepełnosprawne w podejmowanym przez nie wysiłku w kierunku uczestnictwa w życiu społecznym,
- 6) udzielano bezpłatnych porad prawnych oraz psychologicznych dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- 7) informowano o organizacjach zrzeszających i działających na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym i instytucjach wsparcia, w których osoby niepełnosprawne i ich rodziny mogą uzyskać dodatkową i stosowną pomoc.

## **Realizacja zadań nieplanowanych**

1. Inicjowanie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działań w zakresie zwiększenia świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Polickiego.

W 2012 r. Powiat Policki zrealizował we współpracy z organizacją pozarządową projekt (zadanie) mający na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych.

Od października do grudnia 2012 r. Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Edukacji i Terapii „Tacy Sami” z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych polegające na organizacji powiatowej konferencji pt. „Dziecko niepełnosprawne w środowisku wychowawczym”. Konferencja odbyła się w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych i miała na celu upowszechnianie wiedzy dotyczącej m.in. funkcjonowania rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne, pracy z dziećmi niepełnosprawnymi w placówkach oświatowych oraz przeciwdziałania dyskryminacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2012 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 2 500 zł.

2. Ruch self - adwokatów (self - adwokatura to bezpośrednie występowanie we własnym imieniu przez osoby niepełnosprawne intelektualnie, które stają się rzecznikami we własnej sprawie).

W 2012 r. w ruchu self- adwokatów działało 11 osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących pod opieką osoby wspierającej.

W pierwszym półroczu 2012 r. ruch self - adwokatów skupiał się głównie na działaniach na rzecz PSOUU w Policach i pomocy słabszym kolegom. Self - adwokaci motywowani byli do udziału w projektach, wyjazdach, szkoleniach, do podjęcia pracy, a także poznawali swoje prawa i obowiązki. Przeprowadzane były rozmowy na temat uwrażliwiania na potrzeby innych osób, udzielania wsparcia, a także problemów życia codziennego. Self-adwokaci rozmawiali z uczniami na temat charakteru i roli jaką będzie odgrywać w życiu osób niepełnosprawnych ratyfikowana przez Polskę Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Omówione zostały ważne dziedziny życia, poparte przykładami i sytuacjami dnia codziennego. Podejmowano także zagadnienia dotyczące funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w placówce, jaką jest WTZ, a także w życiu społecznym i zawodowym. Uczestnicy opowiadali o swojej pracy, prezentując wykonane przez siebie prace, a także mówili o swoich planach na przyszłość. Uczniowie mieli możliwość usłyszeć o PSOUU i ważnych problemach osób niepełnosprawnych, a także przełamać stereotypy i uprzedzenia. Uczestnicy WTZ mogli pokonywać bariery mówienia o ważnych dla nich zagadnieniach i kształtować umiejętności wystąpień publicznych.

W drugim półroczu 2012 r. kontynuowana była praca z zakresu aktywizacji zawodowej. Ponadto, w październiku 2012 r. zorganizowany został wyjazd do DPS w Nowych Bielicach. Uczestnicy mieli możliwość poznać funkcjonowanie placówki, przyjrzeć się osobom w nim mieszkającym, nawiązać z nimi relacje, ale przede wszystkim odwiedzić i wesprzeć swoją koleżankę, która wcześniej była uczestniczką WTZ w Policach, a kazualnie zamieszkuje w DPS w Nowych Bielicach.

W efekcie odbytych spotkań, a co za tym idzie zrealizowanych programów wychowawczych, zauważalnym jest pojawienie się wśród młodzieży postaw i praktykowanie zachowań stosownych wobec osób niepełnosprawnych intelektualnie, w tym uwrażliwienie na problemy i potrzeby tych osób, ich akceptacja, a także budowanie postawy empatii w kontaktach z tymi osobami.

## **II. Projekt do realizacji: Strategia prewencji.**

### **Realizacja zadań planowanych.**

#### **1. Bieżące aktualizowanie bazy danych na temat działalności gminnych placówek służby zdrowia (publicznych i niepublicznych).**

Referat Spraw Społecznych i Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Policach dokonał aktualizacji bazy danych dotyczącej działalności gminnych placówek służby zdrowia. Niniejsza aktualizacja oparta została o informacje zebrane z placówek podstawowej opieki zdrowotnej, placówek opieki specjalistycznej oraz z gabinetów stomatologicznych m.in. w następujących zakresach:

- 1) bazy i infrastruktury prowadzonych niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej (m.in. wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną, ilość zatrudnionego personelu),
  - 2) godzin otwarcia placówki oraz zabezpieczenia opieki zdrowotnej w godzinach nocnych oraz w dni wolne od pracy,
  - 3) szacunkowej ilości osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez daną placówkę.
- #### **2. Inicjowanie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi m.in. na rzecz osób niepełnosprawnych, działań w zakresie promocji i ochrony zdrowia na terenie Powiatu Polickiego.**

W 2012 r. zrealizowano, we współpracy z organizacjami, 3 projekty (zadania) na rzecz osób niepełnosprawnych uwzględniających działania w zakresie promocji i ochrony zdrowia:

- 1) od marca do grudnia 2012 r. Stowarzyszenie Hospicjum Królowej Apostołów z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie ochrony i promocji zdrowia polegające na prowadzeniu na terenie Powiatu Polickiego domowej opieki hospicyjnej (hospicyjnego zespołu opieki domowej) dla terminalnie i nieuleczalnie chorych. W ramach realizacji ww. projektu m.in. kontynuowano działania związane z hospicyjną opieką domową w ramach wolontariatu (medyczną i niemiedyczną), objęto chorych na choroby nowotworowe profesjonalną opieką medyczną oraz socjalną, pozyskiwano sprzęt specjalistyczny konieczny do przeprowadzenia opieki hospicyjnej oraz podejmowano działania mające na celu propagowanie idei hospicjum, poprzez wizyty w ośrodkach zdrowia działających na terenie Powiatu Polickiego. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu Polickiego na 2012 rok w wysokości 15 000 zł;
- 2) w czerwcu 2012 r. Stowarzyszenie Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Policach zrealizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne

o charakterze lokalnym polegające na realizacji różnorodnych form działalności zdrowotnej, edukacyjnej, kulturalnej, twórczej i krajobrazowo - turystycznej dla osób starszych pn. „Senior w akcji”. Realizacja projektu zachęciła seniorów do aktywnych form spędzania wolnego czasu przez udział w zajęciach sportowych (nording walking) i ćwiczeniach gimnastycznych. Akcja wpłynęła również na poziom edukacji zdrowotnej seniorów poprzez udział m.in. w prelekcjach dotyczących zdrowia. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu Polickiego na 2012 rok w wysokości 7 823 zł;

- 3) w grudniu 2012 r. Gminne Stowarzyszenie Promocji Sportu FENIX z siedzibą w Kołbaskowie zrealizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne polegające na organizacji indywidualnych i grupowych zajęć sportowych wspierających rozwój i integrację osób niepełnosprawnych w środowiskach lokalnych pn. „Żyj zdrowo !”. W ramach zadania przeprowadzono grupowe i indywidualne zajęcia z tenisa ziemnego i nording walkingu pozwalające na nabycie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności poszczególnych osób niepełnosprawnych do samodzielnego funkcjonowania. Ponadto w ramach ww. zadania zorganizowano spotkania mieszkańców powiatu, w tym młodzieży szkolnej z para olimpijczykami, a także przeprowadzono lokalną kampanię informacyjną pod hasłem „Żyj zdrowo ! - bez barier”, której celem było promowanie i upowszechnianie - poprzez wskazanie na istniejące możliwości - aktywnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu danej społeczności lokalnej. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2012 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 3 900 zł.

Ponadto w dniach 24 - 25 kwietnia 2012 r. w Policach odbyły się „Powiatowe Dni Promocji i Ochrony Zdrowia”. Przedsięwzięcie skupiało się na zagadnieniach i działaniach prozdrowotnych dotyczących m.in. profilaktyki nowotworowej, hormonalnej terapii zastępczej, transplantologii, krwiodawstwa, profilaktyki osteoporozy oraz choroby Alzheimer. Dwudniowa impreza zainaugurowana została „Marszem pokoleń po zdrowie”, którego uczestnikami były zarówno przedszkolaki i dzieci z ośrodków szkolno - wychowawczych jak i seniorzy z Polickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku z siedzibą w Policach. Następnie w MOK odbyła się konferencja pn. „Spotkanie pokoleń żyjemy dłużej”, podczas której odbyły się występy przedszkolaków - uczestników konkursu o zdrowiu „Dbamy o nasze zdrowko” oraz wykłady nt. choroby Alzheimer, hormonalnej terapii zastępczej oraz współczesnych norm profilaktyki osteoporozy.

W trakcie konferencji, w budynku MOK, można było zapoznać się z ofertą firm zajmujących się dystrybucją sprzętu, urządzeń i przedmiotów dla osób niepełnosprawnych. Dzięki prezentacji osoby zainteresowane mogły zapoznać się m.in. z nowoczesnymi rozwiązaniami służącymi osobom niepełnosprawnym w pokonywaniu lub likwidacji barier w codziennym życiu. Uczestnicy mogli skorzystać z warsztatów na temat wad postawy u dzieci oraz profilaktyki bólu kręgosłupa, które prowadzone były przez studentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Firmy „Geers” oraz „Ortofach” umożliwiły wszystkim chętnym skorzystanie z nieodpłatnego badania przesiewowego słuchu oraz badania komputerowego stóp.

Drugi dzień imprezy upłynął pod znakiem konferencji naukowej oraz tzw. „Miasteczka Zdrowia”. Można było wysłuchać wykładów nt. selenowej profilaktyki nowotworowej, diagnostyki i leczenia raka piersi, chirurgii transplantacyjnej oraz etyki w transplantologii, a także skorzystać z oferty „Miasteczka Zdrowia” uruchomionego przed budynkiem Starostwa Powiatowego w Policach. Swoje stoiska prezentowali m.in. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Policach, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Nr 15 w Policach, Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Policach, Hospicjum Królowej Apostołów z siedzibą w Policach, PSOUU, sklep medyczny „Spondylus”,

„Ortofach” oraz „Geers”. Ponadto Panie mogły skorzystać z badań mammograficznych w mammobusie Zachodniopomorskiego Centrum Onkologii w Szczecinie.

Organizacja Powiatowych Dni Promocji i Ochrony Zdrowia miała za zadanie pogłębić wiedzę na temat zdrowia oraz przyczynić się do pobudzenia praktycznych działań mających wpływ zarówno na poprawę zdrowia jak również krzewienia zachowań prozdrowotnych w życiu codziennym.

Organizatorami drugich już Powiatowych Dni Zdrowia byli: Starostwo Powiatowe w Policach, PCPR oraz Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Policach.

3. Bieżące aktualizowanie danych nt. zsynchronizowanego systemu działań w odniesieniu do wszystkich realizatorów programu w celu rozpowszechniania aktualnych informacji na temat dostępu do leczenia, opieki medycznej i wczesnej diagnostyki oraz profilaktyki i edukacji leczniczej.

W celu udostępnienia dotychczas zebranych danych i na bieżąco pozyskiwanych informacji w ww. zakresie Referat Spraw Społecznych i Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Policach przekazywał zainteresowanym na bieżąco, w drodze możliwie dostępnych form przekazu (Internet, telefon, korespondencja drogą pocztową, bezpośrednie spotkania), wszelkie informacje na temat dostępu do placówek opieki medycznej działających na terenie Powiatu Polickiego oraz zapowiedzi o realizowanych działaniach edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie leczenia (programy zdrowotne realizowane na terenie Powiatu Polickiego).

4. Prowadzenie profilaktycznych badań poziomu cukru, cholesterolu oraz trójglicerydów w instytucjach państwowych i prywatnych na terenie Powiatu Polickiego.

W 2012 r. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Nr 15 w Policach wykonywało badania przesiewowe krwi w kierunku poziomu cukru, cholesterolu i trójglicerydów. Badania te były wykonywane w ciągu całego roku, w wybranych instytucjach samorządowych oraz przy okazji imprez okolicznościowych organizowanych na terenie całego Powiatu Polickiego, a także w siedzibie stowarzyszenia, podczas dyżurów pełnionych we wtorki i czwartki. Szacunkowa łączna liczba przebadanych osób, w okresie od stycznia do grudnia ubiegłego roku, wyniosła 181 osób. Celem badań było przede wszystkim wczesne zdiagnozowanie wśród przebadanych mieszkańców Powiatu Polickiego zawyżonych (wykraczających poza ustalone normy) poziomów cukru, cholesterolu i trójglicerydów we krwi.

5. Prowadzenie diagnozy i terapii metodą A. Tomatisa (metoda audio-psycho-lingwistyczna).

Metoda A. Tomatisa prowadzona była przez SOSW Nr 2 oraz SOSW w Tanowie. Jest to trening kształcenia uwagi słuchowej zwany też metodą stymulacji audio-psycho-lingwistycznej. System usprawniania czynnego słuchania opracowany przez prof. Tomatisa polega na słuchaniu odpowiednio dobranego materiału dźwiękowego przez urządzenie nazywane „elektronicznym uchem”, które jest idealnym modelem ludzkiego ucha. Stymulacja odbywa się poprzez dźwięki o określonej wysokiej częstotliwości, które docierają do pacjenta drogą powietrzną oraz kostną. Terapia obejmuje zwykle od 60 do 120 seansów 30-minutowych przeprowadzanych w 3 sesjach. Podstawowym celem tej metody jest wspieranie funkcji słuchowej, dzięki czemu następuje poprawa koncentracji, jakości uczenia się oraz rozwijanie zdolności językowych i komunikacyjnych, a także zwiększanie kreatywności oraz poprawa zachowań społecznych.

W SOSW Nr 2 z diagnozy i terapii skorzystało łącznie 5 uczniów, którzy mieli problemy z obniżoną uwagą, słabszą sferą sensoryczno - motoryczną, napięciem emocjonalnym,

słabszym postrzeganiem słuchowym. SOSW w Tanowie natomiast pogłębił diagnozę i terapię w zakresie stymulacji audio - psycho - lingwistycznej wśród 28 uczniów.

#### 6. Prowadzenie diagnozy i terapii metodą Biofeedback.

Diagnoza i terapia metodą Biofeedback była prowadzona przez Poradnię, SOSW Nr 2 oraz SOSW w Tanowie. Jest to metoda treningowa wykorzystująca wysokospecjalistyczną aparaturę, za pomocą której umożliwia się osobie trenowanej wpływ na własne reakcje organizmu. Efekty są obrazowane za pomocą atrakcyjnej dla dzieci i dorosłych gry komputerowej, a zdobywane punkty, bodźce świetlne i dźwiękowe stanowią formę nagrody za wywoływanie pożądanej zmiany. Biofeedback jest stosowany w wielu przypadkach i zaburzeniach charakteryzowanych niewystarczająco dobrym funkcjonowaniem mózgu. Dotyczy to np. zespołu nadpobudliwości psychoruchowej oraz innych bardziej poważnych problemów związanych z zachowaniem i uczeniem się, a także dolegliwości takich jak: zaburzenia snu u dzieci, zgrzytanie zębami, przewlekłe bóle głowy, żołądka lub migreny.

W 2012 r. z diagnozy i terapii Biofeedback w SOSW Nr 2 skorzystało 8 osób, w SOSW w Tanowie w terapii uczestniczyło 37 uczniów, którzy mieli problemy z pamięcią, niską samooceną oraz dużą podatnością na stres. Natomiast Poradnia w 2012 r. prowadziła systematyczną diagnozę i terapię z wykorzystaniem wyżej opisanej metody dla 3 osób.

#### 7. Badania przesiewowe w ramach programu „Widzę, Słyszę, Mówię”.

W 2012 r. Poradnia prowadziła badania przesiewowe słuchu, wzroku i mowy u dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi za pomocą Platformy Badań Zmysłów. Urządzenie to jest wyposażone w różnorodne testy przesiewowe, które umożliwiają wykrywanie szeregu dysfunkcji w zakresie słuchu, wzroku i mowy. Zaburzenia takie, niewykryte we wczesnym okresie, mogą zaburzać harmonijny rozwój dziecka. Łącznie w okresie sprawozdawczym przebadano 418 dzieci.

#### 8. Badania przesiewowe przy użyciu testu PROLEXIA.

W ciągu całego 2012 r. Poradnia prowadziła badania przesiewowe uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich za pomocą testu PROLEXIA.

Celem badania było diagnozowanie i monitorowanie postępów w zakresie nabywania umiejętności czytania przez uczniów oraz określenie rodzaju trudności w czytaniu u osób źle czytających (dysleksja, hiperleksja). Łącznie w okresie sprawozdawczym przebadano 194 uczniów.

### **III. Projekt do realizacji: Wszechstronna rehabilitacja.**

#### **Realizacja zadań planowanych.**

- 1) Skoordynowanie działań zmierzających do pełnego i adekwatnego, w stosunku do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

W 2012 r. do PCPR wpłynęły 4 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Wszystkie te wnioski zostały zrealizowane, a łączna kwota środków wydatkowanych na to zadanie wyniosła 6 534 zł. Wśród zrealizowanych wniosków 3 osoby otrzymały dofinansowanie do zakupu łóżka rehabilitacyjnego a 1 - do roweru rehabilitacyjnego.

W 2012 r. złożono 203 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów nabycia

przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, natomiast 51 wniosków zostało przeniesionych do realizacji z 2011 r. Razem do rozpatrzenia były 254 wnioski, na łączną kwotę 258 436 zł. Z tego w 2012 r. udało się zrealizować 227 wniosków, na łączną kwotę 146 070 zł (15 wniosków przeniesiono do realizacji w 2013 r., natomiast 12 wniosków nie zostało zrealizowanych z powodów formalnych (rezygnacja lub śmierci wnioskodawcy). Największą część złożonych wniosków stanowiły wnioski o dofinansowanie do zakupu pieluchomajtek i cewników (149 wniosków) oraz aparatów słuchowych (47 wniosków). Następnie wnioskowano o dofinansowanie m.in. zakupu protez (20 wniosków), wózków inwalidzkich (10 wniosków), obuwia ortopedycznego (9 wniosków) oraz materacy przeciwoodleżynowych (3 wnioski).

W 2012 r. OPS w Dobrej udzielił wsparcia osobie niepełnosprawnej w zakresie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w wysokości 237 zł.

Ponadto Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach zakupiło 1 wózek inwalidzki i dofinansowało zakup 1 wózka inwalidzkiego dla wychowanków SOSW dla DNR. Jednocześnie w SOSW dla DNR przeprowadzony został coroczny przegląd techniczny sprzętu rehabilitacyjnego, który znajduje się na wyposażeniu tego ośrodka.

## 2. Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

PCPR prowadziło wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. W 2012 r. przedłużono umowy o wypożyczenie wózka inwalidzkiego dziecięcego, pionizatora, podnośnika wannowo - łózkowego oraz dwóch balkoników dla SOSW dla DNR. Ponadto z 1 osobą niepełnosprawną została podpisana umowa o wypożyczenie roweru rehabilitacyjnego.

## 3. Prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej.

PCPR pełnił zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nadzór nad bieżącą działalnością WTZ prowadzonego przez PSOUU. W 2012 r. udzielono dofinansowania na bieżącą działalność WTZ w łącznej wysokości 493 200 zł, z czego kwota 443 880 zł pochodziła ze środków PFRON, a pozostałe 49 320 zł to środki pochodzące z budżetu Powiatu Polickiego na 2012 rok.

W 2012 r. WTZ prowadził działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i ruchowej dla 30 osób o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Działania te oparto na indywidualnych programach rehabilitacji, które Rada Programowa WTZ opracowała dla każdego uczestnika warsztatu. Realizacja działań rehabilitacyjnych odbywała się przy zastosowaniu odpowiednich rodzajów, metod i technik terapii zajęciowej w formie grupowej i indywidualnej, z wykorzystaniem elementów ergoterapii (stolarstwo, ogrodnictwo, ceramika, wikliniarstwo, poligrafia, wyrób biżuterii), socjoterapii (trening umiejętności społecznych, ludoterapia, rekreacja), arteterapii (muzykoterapia, biblioterapia, teatroterapia, filmoterapia, sztuka użytkowa) oraz rehabilitacji ruchowej i psychologicznej. Proces rehabilitacyjny realizowany był przez terapeutów zajęciowych, rehabilitanta ruchowego, AOON, trenera pracy oraz psychologa, przy współpracy z kierownikiem WTZ.

Podczas zajęć prowadzonych w sferze rehabilitacji społecznej główny nacisk położono na kształtowanie umiejętności współżycia międzyludzkiego i społecznego oraz eliminację stygmatów zachowań osoby niepełnosprawnej. W zakresie rehabilitacji zawodowej kształtowano psychofizyczne umiejętności niezbędne do podjęcia pracy zawodowej. W 2012 r. w WTZ działało 6 pracowników:

- 1) gospodarstwa domowego,
- 2) artystyczno - plastyczna,
- 3) papierniczo - poligraficzno - komputerowa,
- 4) stolarska,

- 5) wikliniarska,
- 6) ceramiki.

W pracowniach trenowane były umiejętności niezbędne do podjęcia zatrudnienia (dbałość o powierzone materiały i miejsce pracy, stopień zrozumienia wykonywanych zadań, obowiązkowość i zaangażowanie, zdolność koncentracji oraz umiejętność komunikowania się i współdziałanie w grupie), a także czynności z zakresu życia codziennego (samoobsługa w ubieraniu się, myciu, przygotowaniu posiłków, dokonywanie zakupów oraz korzystanie z komunikacji miejskiej).

Działalność WTZ jest działalnością o charakterze niezarobkowym stąd też dochody ze sprzedaży prac i produktów wykonanych przez uczestników były wykorzystywane na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników (festyny, zawody, imprezy kulturalne, konkursy itp.).

WTZ przedkładało PCPR kwartalne rozliczenia ze swojej działalności (dotyczące finansowania ze środków PFRON) oraz półroczne rozliczenia (dotyczące finansowania ze środków pochodzących z budżetu Powiatu Polickiego i innych). W 2012 r. przeprowadzono kontrolę działalności WTZ za 2011 r.

#### 4. Objęcie rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy.

W 2012 r. ŚDS typu B dla osób upośledzonych umysłowo, prowadzony w Policach przez PSOUU, świadczył kompleksową rehabilitację społeczną dla 25 osób niepełnosprawnych. Głównym celem tego zadania było przygotowanie osób niepełnosprawnych do efektywnego uczestnictwa w życiu społecznym, zapewnienie autonomii na miarę możliwości osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Działania były realizowane poprzez grupowe i indywidualne formy pracy zawierającej elementy wsparcia w 4 pracowniach: plastycznej, rękodzieła, witrażu oraz gospodarstwa domowego. Prowadzone zajęcia terapeutyczne były indywidualnie dostosowane do stanu zdrowia i możliwości osób uczestniczących. Dzięki prowadzonej terapii zajęciowej podopieczni mieli możliwość rozwijać swoje zainteresowania, doskonalić zdolności manualne, umiejętności planowania i przewidywania.

Trening umiejętności społecznych pozwolił na usprawnienie uczestników w obszarach psychospołecznych, kształtowane były potrzeby samorealizacji i odczuwania sensu życia. Rezultatem podejmowanych działań był wzrost poczucia wartości i zaradności życiowej osób niepełnosprawnych, podniesienie umiejętności komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz ukształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego. Łączny koszt zadania to 289 663 zł.

#### 5. Prowadzenie szerokiej rehabilitacji społecznej opartej o sport, rekreację i kulturę.

Zadanie to realizowane było przez organizacje, SOSW dla DNR, SOSW Nr 2 i SOSW w Tanowie. Powiatowy kalendarz imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych w 2012 r. adresowanych do osób niepełnosprawnych, stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

W 2012 r. SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie organizowały spektakle edukacyjne, rajdy i wycieczki integrujące osoby niepełnosprawne oraz promujące zdrowy styl życia. Prowadzona była także pomoc osobom niepełnosprawnym w zakresie poradnictwa i rehabilitacji.

SOSW Nr 2 w zakresie potrzeb krzewienia zdrowego i aktywnego stylu życia oraz kształtowania i rozwijania świadomości społecznej, organizował wycieczki i imprezy kulturalne wychowanków klas i grup wychowawczych, m.in. wycieczki do Zakopanego,

Berlina, Pasewalku, wyjęcia do Teatru Lalek „Pleciuga” w Szczecinie oraz Muzeum Techniki i Komunikacji w Szczecinie.

Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych zrealizowały następujące przedsięwzięcia w omawianym zakresie:

- 1) Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Policach zorganizował:
  - a) wycieczkę edukacyjno - historyczną pod hasłem „Szlakiem polskich zamków gotyckich”; realizacja niniejszego zadania przyniosła zakładane rezultaty, tj.: przyczyniła się do poprawy kondycji psychofizycznej uczestników wycieczki, podniosła ich poziom samodzielności, wpłynęła na rozwój potrzeb kulturalnych oraz kształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w dostępnych formach sportowo - rekreacyjnych, a także pozwoliła na opanowanie podstawowych umiejętności asystowania osobom niewidomym; w wycieczce udział wzięło 30 osób niepełnosprawnych i 10 opiekunów; całkowity koszt realizacji zadania to 32 879 zł, z czego 17 827 zł to środki finansowe pochodzące z PFRON,
  - b) wycieczkę krajoznawczą pod hasłem „Poznajemy ekosystem dorzecza Odry”, z udziałem niepełnosprawnych dzieci, młodzieży oraz osób starszych; podczas wycieczki odbyły się 5-cio godzinne warsztaty ekologiczne; wszystkie zajęcia prowadzone podczas realizacji projektu miały na celu wspomaganie uczestników w budowie realnych oczekiwań względem siebie i otoczenia; w wycieczce udział wzięło 20 osób; całkowity koszt zadania to 3 363 zł,
  - c) jednodniową wycieczkę szlakiem zabytków Powiatu Polickiego pod hasłem „Co wiecie o naszym powiecie”, z udziałem niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i osób starszych; organizacja imprezy miała wpływ na kształtowanie nawyku aktywnego i zdrowego spędzania czasu wolnego, pogłębiła wiedzę uczestników o walorach historyczno - kulturalnych najbliższej okolicy, pozwoliła na rozwinięcie różnych form obcowania z kulturą, a także doskonalenie umiejętności w zakresie orientacji przestrzennej; w wycieczce uczestniczyło 30 osób; całkowity koszt realizacji zadania to 3 766 zł;
- 2) członkowie Oddziału Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach brali czynny udział w różnych formach aktywności ruchowej połączonej z poznawaniem m.in. tradycji i zabytków kultury Powiatu Polickiego; działania te miały głównie na celu propagowanie zdrowego trybu życia oraz kształtowanie postaw dbałości o własny rozwój fizyczny i społeczny; wśród zrealizowanych inicjatyw wyróżnić należy:
  - a) organizację Dnia Seniora,
  - b) organizację Dnia Inwalidy pod hasłem „ Aktywny i sprawny niepełnosprawny taki sam jak inni”,
  - c) organizację wycieczek jednodniowych do Międzyzdrojów oraz Międzywodzia,
  - d) organizację wycieczki do Pragi.

Ponadto w 2012 r. na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach organizacje zrealizowały cztery projekty na rzecz osób niepełnosprawnych uwzględniających rehabilitację opartą na sporcie, rekreacji i kulturze:

- 1) od maja do grudnia 2012 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie prowadzenia różnorodnych form rehabilitacji społecznej, w tym edukacyjnej, kulturalnej i krajoobrazowo-turystycznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przebywających w ośrodkach szkolno - wychowawczych na terenie powiatu Polickiego. W ramach zadania przeprowadzony został cykl plenerowych imprez sportowych, kulturalnych i turystycznych. Przyczyniły się one do upowszechniania kultury wśród osób niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie, integracji ze środowiskiem lokalnym, promowania aktywności w różnych dziedzinach ich życia. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu Polickiego na 2012 rok w wysokości 12 233 zł;

- 2) od maja do czerwca 2012 r. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi KORNEL z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez organizację imprez o charakterze edukacyjnym, rewalidacyjnym i krajoznawczo - turystycznym w SOSW Nr 2. W ramach zadania zorganizowano warsztaty edukacyjne w Wolinie i Czaplinku, na których dzieci i młodzież z ww. ośrodka poznawały dziedzictwo kulturowe Pomorza Zachodniego. W projekcie wzięło udział łącznie 29 wychowanków placówki. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu Polickiego na 2012 rok w wysokości 2 777 zł;
- 3) w październiku 2012 r. Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach Koło Nr 1 z siedzibą w Trzebieży zrealizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych pn. „Organizowanie ogólnopolskich imprez turystycznych”. Celem zadania było uaktywnianie ludzi starszych, samotnych i niepełnosprawnych do aktywnego działania i spędzania czasu wolnego. Propagowano i zachęcano do uprawiania sportów rekreacyjnych oraz zwiedzania ciekawych miejsc na terenie kraju. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2012 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 2 700 zł;
- 4) w grudniu 2012 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach zrealizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne polegające na organizacji regionalnej imprezy sportowej dla osób niepełnosprawnych pn. „XVIII Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływniu”. W ramach wydatków poniesionych w związku z realizacją zadania zakupione zostały upominki rzeczowe dla wszystkich niepełnosprawnych uczestników ww. zawodów. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2012 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 5 000 zł.

### **Realizacja zadań nieplanowanych.**

1. Inicjowanie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Polickiego.

W 2012 r. zrealizowano we współpracy z organizacjami cztery projekty na rzecz osób niepełnosprawnych uwzględniających działania szeroko pojętej rehabilitacji zawodowej i społecznej:

- 1) od czerwca do grudnia 2012 r. Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pn. „Właściwa droga” - wszechstronna rehabilitacja osób niepełnosprawnych wzrokowo”. Celem działania było m.in. przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych wzrokowo i ich rodzin, niesienie pomocy w rehabilitacji zdrowotnej i społecznej, propagowanie aktywnego trybu życia i zachęcanie do korzystania z różnorodnych form rehabilitacji, szkoleń, kursów imprez integracyjnych, rekreacji, sportu, krajoznawstwa i wypoczynku. W ramach zadania funkcjonował punkt informacyjno - doradczy gdzie prowadzono m.in. poradnictwo rehabilitacyjne, dobór pomocniczego sprzętu optycznego i nieoptycznego dla osób słabo widzących oraz dobór dydaktycznego sprzętu brajlowskiego dla osób z dysfunkcją wzroku. Prowadzono szkolenia grupowe z zakresu rehabilitacji podstawowej (nowe metody i możliwości) dla osób niewidomych i słabo widzących oraz osób z ich otoczenia. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano

dotację ze środków PFRON będących w 2012 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 11 254,40 zł;

- 2) od czerwca do września 2012 r. Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Edukacji i Terapii „Tacy Sami” z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pn. „ATT dla dzieci i młodzieży”. Celem niniejszego zadania było m.in. usprawnienie sfery poznawczej, intelektualnej oraz funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 - 16 lat poprzez zajęcia terapeutyczne z udziałem zwierząt. Zadanie zakładało rozwój empatii u dzieci, łagodzenia stresu oraz kształtowanie poczucia bezpieczeństwa. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2012 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 3 000 zł;
- 3) od czerwca do grudnia 2012 r. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych intelektualnie pn. „Rehabilitacja społeczna w PSOUU Police”. Głównym celem realizacji zadania było stworzenie możliwości kształtowania poczucia dojrzałości i odpowiedzialności osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz podtrzymanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2012 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości: 13 580 zł;
- 4) od października do grudnia 2012 r. Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie promowania aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego pn. „Gdzie człowiek, tam i okazja do wyświadczenia dobrodziejstw innym ludziom”. Zadanie realizowane było z okazji Światowego Dnia Seniora i skierowane zostało do emerytów, rencistów i inwalidów powyżej 60 roku życia, w tym osób niepełnosprawnych. W ramach zadania zorganizowane zostało również spotkanie wigilijne, które miało na celu podtrzymanie tradycji wspólnego biesiadowania, oderwanie starszych niepełnosprawnych ludzi od kłopotów dnia codziennego i poczucia samotności. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2012 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 2 800 zł.

## 2. Propagowanie turnusów rehabilitacyjnych wśród osób niepełnosprawnych żyjących w izolacji społecznej.

Wysokość środków finansowych przyznanych w 2012 r. Powiatowi Polickiemu według algorytmu z PFRON (zwiększenie łącznej puli przyznanych środków finansowych w stosunku do lat ubiegłych) umożliwiła udzielenie dofinansowań dla osób niepełnosprawnych celem ich uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. W roku sprawozdawczym złożono 150 wniosków o dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusie rehabilitacyjnym, a PCPR przyznał dofinansowanie dla 80 osób niepełnosprawnych i 39 opiekunów tych osób

OPS w Kołbaskowie przyznał pomoc finansową w ww. zakresie dla 1 osoby niepełnosprawnej na kwotę 465 zł.

## 3. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków PFRON.

W 2012 r. PCPR realizował pilotażowy programu pn. „Aktywny samorząd”, finansowany ze środków PFRON, którego celem było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier

ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz dostęp do edukacji. Program obejmował następujące obszary wsparcia:

- 1) obszar A - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- 2) obszar B1 - pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem,
- 3) obszar B2 - pomoc w zakupie urządzeń lektorskich,
- 4) obszar B3 - pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich,
- 5) obszar B4 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich,
- 6) obszar C - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 7) obszar D - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 8) obszar E - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- 9) obszar F - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

W ramach ww. programu z dofinansowania skorzystało 11 osób niepełnosprawnych, w tym:

- 1) 1 osoba uzyskała pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (obszar A) na kwotę 4 516,56 zł,
- 2) 1 osoba uzyskała pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem (obszar B1) na kwotę 783,90 zł,
- 3) 1 osoba otrzymała dofinansowanie do zakupu specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem (obszar B1) oraz urządzeń lektorskich (obszar B2) na kwotę 6 354 zł,
- 4) 6 osób uzyskało pomoc do zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (obszar C) na kwotę 68 868,90 zł,
- 5) 1 osoba skorzystała z dofinansowania do uzyskania prawa jazdy kategorii B (obszar E) na kwotę 1 275 zł,
- 6) 1 osoba uzyskała pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (obszar F) na kwotę 787,85 zł.

Łączne na realizację ww. programu wydatkowano środki finansowe pochodzące z PFRON na kwotę 82 586,21 zł.

##### 5. Utworzenie powiatowego ośrodka rehabilitacji społecznej dla osób upośledzonych umysłowo, uwzględniającego miejsca dla działalności środowiskowego domu samopomocy.

W dniu 20 września 2012 r. Zarząd Powiatu w Policach, na podstawie uchwały Nr 296/2012 z dnia 19 września 2012 r., ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego polegającego na utworzeniu powiatowego ośrodka rehabilitacji społecznej dla osób upośledzonych umysłowo, uwzględniającego miejsca dla działalności środowiskowego domu samopomocy.

Zgodnie z treścią ww. ogłoszenia oferty konkursowe winny być składane do dnia 11 października 2012 r.

W dniu 10 października 2012 r. do Referatu Spraw Społecznych i Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Policach wpłynęła oferta konkursowa złożona przez PSOUU. Oferta ta była jedyną złożoną w ramach ogłoszonego w ww. zakresie konkursu.

Po realizacji pełnej procedury formalno – prawnej obowiązującej w przedmiotowym zakresie, w dniu 7 listopada 2012 r. Zarząd Powiatu w Policach, na podstawie uchwały Nr 317/2012 r., dokonał wyboru oferty PSOUU Koło w Policach, złożonej w ramach ogłoszonego przez Zarząd Powiatu w Policach otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego polegającego na utworzeniu powiatowego ośrodka rehabilitacji społecznej dla

osób upośledzonych umysłowo, uwzględniającego miejsca dla działalności środowiskowego domu samopomocy. Na wsparcie realizacji zadania publicznego, o którym mowa powyżej, Zarząd Powiatu w Policach udzielił dotacji w łącznej maksymalnej wysokości 1 100 000 zł, w tym:

- 1) z dotacji z budżetu Powiatu Polickiego - 22,72 % całkowitej wartości ww. zadania publicznego, wyliczonej na podstawie faktycznie poniesionych wydatków, stanowiącej nie więcej niż 550 000 zł;
- 2) z dotacji pochodzącej ze środków przekazanych Powiatowi Polickiemu z budżetu Gminy Police, w ramach udzielonej pomocy finansowej - 550 000 zł.

W związku z powyższym w dniu 9 listopada 2012 r. strony zawarły stosowną umowę, określającą m.in. zakres i zasady realizacji ww. zadania publicznego, którą w dniu 28 grudnia 2012 r. - na wniosek PSOUU - aneksowano (uchwał Nr 357/2012 Zarządu Powiatu w Policach).

Następnie w dniu 21 listopada 2012 r. Powiat Policki przekazał PSOUU środki finansowe w wysokości 400 000 zł, w tym 200 000 zł pochodzące z dotacji udzielonej Powiatowi Polickiemu przez Gminę Police w ramach umowy Nr 0R/149/2012. Realizacja zadania (utworzenie ośrodka) obejmuje lata 2012 - 2014.

Głównym celem działalności ośrodka rehabilitacji społecznej dla osób upośledzonych umysłowo, uwzględniającego miejsca dla działalności środowiskowego domu samopomocy, będzie podejmowanie działań, w szczególności organizacyjnych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie ww. osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania (wyrabianie zaradności osobistej), jakości życia (wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych) i integracji społecznej (pobudzanie aktywności społecznej).

Ww. ośrodek będzie spełniać wszelkie wymagania architektoniczne (budowlane), w tym będzie pozbawiony barier architektonicznych, i techniczne oraz standardy usług uwzględniające potrzeby i możliwości psychofizyczne osób w nim przebywających, tj.:

- 1) będzie usytuowany w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo i spokój uczestników zajęć;
- 2) będzie wyposażony w udogodnienia umożliwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym;
- 3) będą znajdować się w nim pomieszczenia wyposażone w meble i sprzęty niezbędne do prowadzenia w nich odpowiednich zajęć;
- 4) będzie wyposażony w sprzęt odpowiedni do realizacji zadań wspierająco - aktywizujących.

#### **IV. Projekt do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. Dom i rodzina.**

##### **Realizacja zadań planowanych.**

##### **1. Wspieranie niezależnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną w formie mieszkania treningowego.**

W 2012 r. PSOUU, w ramach wspierania niezależnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadziło mieszkanie treningowe. Mieszkanie przeznaczone było dla pełnoletnich osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym. Głównym celem funkcjonowania mieszkania treningowego było usamodzielnianie życiowe osób niepełnosprawnych intelektualnie, polegające na uczeniu, wspieraniu, rozwijaniu i usprawnianiu czynności, umiejętności i zachowań niezbędnych w samodzielnym funkcjonowaniu. Trening realizowany w mieszkaniu chronionym pozwalał na przygotowanie mieszkańców do uczestnictwa w życiu społecznym oraz zdobycie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego takich jak: przygotowywanie posiłków, robienie zakupów, gospodarowanie środkami pieniężnymi, utrzymanie porządku czy planowanie spędzania czasu wolnego.

W ramach działalności mieszkania treningowego niepełnosprawni członkowie PSOUU, wspierani przez asystentów, mieszkali w ww. mieszkaniu w systemie rotacyjnym, w okresach miesięcznych, od poniedziałku do piątku. Trening mieszkaniowy odbywał się według zaplanowanego harmonogramu, przy czym każdy z beneficjentów uczestniczył w miesięcznym treningu mieszkaniowym minimum dwa razy w roku, co miało na celu utrwalenie uprzednio nabytych przez niego umiejętności. Uwzględniając warunki lokalowe równocześnie z treningu mogły korzystać 4 osoby. W 2012 r. - dzięki prowadzeniu treningu mieszkaniowego - 24 osoby z niepełnosprawnością intelektualną odniosły bezpośrednie korzyści poprzez nabycie nowych bądź udoskonalenie posiadanych już umiejętności. Efekty uzyskane dzięki takiej formie wsparcia pozwoliły tym osobom rozwinąć lub zdobyć umiejętność w zakresie:

- 1) dbałości o czystość pomieszczeń i urządzeń,
- 2) obsługi sprzętu gospodarstwa domowego,
- 3) gospodarowania pieniędzmi,
- 4) korzystania z instytucji publicznych (poczta, bank itp.),
- 5) gospodarowania czasem wolnym,
- 6) współżycia w grupie.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2012 r. wyniósł 85 336,65 zł, z czego 55 490,37 zł to środki finansowe pochodzące z PFRON, 20 341,07 zł - środki finansowe pochodzące z PUP, a 9 505,21 zł to wkład własny PSOUU.

## 2. Prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Polickiego.

Przez cały 2012 r. OPS w Policach prowadziły usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Police. Prowadzone usługi opiekuńcze polegały na:

- 1) zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych podopiecznego, w szczególności: robienie zakupów, utrzymanie czystości w pomieszczeniu osoby wymagającej opieki, palenie w piecu oraz załatwianie spraw urzędowych,
- 2) pielęgnacji zaleconej przez lekarza, zamawianiu wizyt lekarskich, realizacji recept lekarskich oraz utrzymywania kontaktu z lekarzem i pielęgniarką środowiskową,
- 3) pomocy w podtrzymywaniu psychofizycznej kondycji osoby, w tym podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań, organizowanie spacerów oraz dostarczanie literatury i prasy.

Taką formą pomocy OPS w Policach objął 144 osoby, w tym 12 osób zostało objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 1 204 650,47 zł, z czego koszt realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych wyniósł 138 000 zł.

OPS w Nowym Warpnie udzielał pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób tego wymagających, w tym osób niepełnosprawnych, w zakresie robienia zakupów, utrzymania czystości w pomieszczeniu, gdzie przebywa osoba wymagająca opieki, pielęgnacji zaleconej przez lekarza, a także pomocy w podtrzymywaniu psychofizycznej kondycji osoby, której pomoc była udzielana. Z usług skorzystała 1 osoba niepełnosprawna. Koszt realizacji zadania wyniósł 1 917 zł.

OPS w Dobrej świadczył usługi opiekuńcze dla 3 osób niepełnosprawnych. Realizacja tego zadania odbywała się bez nakładów finansowych, gdyż prace na rzecz ww. osób prowadzone były w ramach realizacji prac społecznie - użytecznych.

OPS w Kołbaskowie świadczył usługi opiekuńcze dla 21 osób niepełnosprawnych. Koszt realizacji zadania wyniósł 54 747 zł.

### 3. Prowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

PCPR nieodpłatnie świadczył usługi AOON. W ramach tej działalności zostało podpisanych 22 umów z osobami niepełnosprawnymi. Trzech AOON pomagało osobom niepełnosprawnym przede wszystkim w czynnościach dnia codziennego, które obejmowały:

- 1) pomoc w transporcie środkami komunikacji, w tym w dotarciu z miejsca zamieszkania do szkoły, placówek ochrony zdrowia, instytucji publicznych i kulturalnych oraz na zajęcia rehabilitacyjne; pomoc ta była świadczona również w zakresie powrotu z ww. miejsc do miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- 2) pomoc w toalecie, ubraniu, przyrządzeniu i podaniu posiłków,
- 3) pomoc w czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego,
- 4) transport (przenoszenie) osoby niepełnosprawnej z miejsca na miejsce docelowe, np. z łóżka na wózek, znoszenie ze schodów czy wnoszenie do samochodu,
- 5) pomoc w utrzymywaniu kontaktów z rówieśnikami,
- 6) pomoc podczas wizyty u lekarza, na spacerze czy w urzędzie.

Ponadto AOON wspierał osobę niepełnosprawną, był jej przewodnikiem i współpartnerem. Korzystanie z usług asystenckich to dla osób niepełnosprawnych niejednokrotnie jedyna okazja uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym, a także możliwość załatwienia najbardziej podstawowych spraw. Koszt zadania wyniósł 60 127 zł.

### 4. Poszukiwanie, w miarę potrzeb, w ramach nowobudowanych i modernizowanych budynków komunalnych, mieszkań bez barier architektonicznych oraz pomoc w zamianie mieszkania z piętra na parter.

W 2012 r. do Urzędu Miasta w Policach wpłynął 1 wniosek od osoby niepełnosprawnej dotyczący zamiany mieszkania. Został on zrealizowany - dokonano zamiany lokalu mieszkalnego usytuowanego na 1 piętrze na mieszkanie zlokalizowane na parterze.

W roku sprawozdawczym Spółdzielnia Mieszkaniowa „Odra” w Policach, przy realizowanych inwestycjach, uwzględniała możliwość przystosowania mieszkania do potrzeb osób niepełnosprawnych, jednak nie miała żadnych wniosków w tej sprawie. Z kolei Spółdzielnia Mieszkaniowa „Chemik” w Policach nie realizowała żadnych nowych inwestycji, przez co nie oddała do użytku mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

### 5. Prowadzenie wczesnej likwidacji barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, poprzedzone konsultacją.

W 2012 r. do PCPR złożono 20 wniosków w sprawie likwidacji barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, natomiast 4 wnioski w niniejszym zakresie zostały przeniesione do realizacji z 2011 r. Razem w 2012 r. do realizacji były 24 wnioski, na łączną kwotę 195 471 zł. Z wniosków przeznaczonych do realizacji zrealizowano 17, na łączną kwotę - 116 850 zł (2 osoby nie otrzymały dofinansowania z uwagi na późny termin złożenia wniosku i brak możliwości jego zrealizowania w 2012 r., 4 osoby zrezygnowały z otrzymania dofinansowania, 1 osoba zmarła). Ww. środki przeznaczono na likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, barier w komunikowaniu się i barier technicznych.

Zgodnie z przyjętymi procedurami postępowania w sprawie dofinansowania ze środków PFRON likwidacji barier związanych z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w Powiecie Polickim (dot. barier architektonicznych) wnioski rozpatrywała i opiniowała specjalnie do tego powołana komisja. 12 wniosków dotyczyło dofinansowania likwidacji barier architektonicznych (dostosowanie mieszkania oraz pomieszczeń sanitarnych, montaż windy, zakup podnośników elektrycznych, schodolazu),

4 - likwidacji barier technicznych (zakup akumulatorów do wózków inwalidzkich, robota do odkurzania), 1 - likwidacji barier w komunikowaniu się (urządzenie wspomagające słyszenie odbioru TV dla osoby niedosłyszącej).

W 2012 roku najwięcej, bo aż 19 wniosków, złożonych zostało przez mieszkańców Gminy Police, 1 - przez mieszkańca Gminy Dobra i 4 - przez osoby mieszkające w Gminie Kołbaskowo.

6. Realizacja projektu systemowego pn. „Pobudka - obudź swój potencjał” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ze wsparcia w ramach projektu pn. „Pobudka - obudź swój potencjał”, który PCPR realizowało w partnerstwie z OPS i przy współpracy z PUP, skorzystały 23 osoby niepełnosprawne (ON) oraz 8 matek dzieci niepełnosprawnych (RON). Swój udział z poprzedniego roku kontynuowało 11 ON i 3 RON.

Działania skierowane do uczestników projektu zależne były od uprzednio wypracowanej z pracownikami projektu oraz odpowiednimi specjalistami indywidualnej ścieżki rozwoju i poprawy sytuacji życiowej. Wiązało się to przede wszystkim z pracą nad podniesieniem kompetencji społecznych i zawodowych, zwiększeniem umiejętności dzielenia się własnymi problemami, udzielaniem wsparcia innym uczestnikom. Poprzez wspólną pracę wzrastały wśród uczestników umiejętności rozwijania inteligencji i wrażliwości społecznej. W ramach indywidualnie opracowywanych planów działań oraz specjalistycznych diagnoz psychospołecznych docierano do źródeł powstawania problemów w codziennym życiu każdego uczestnika. Poprzez dogłębną analizę sytuacji życiowej poszczególnych osób, dobrane instrumenty aktywizacyjne pomagały wyjść z problemów, bądź ułatwiały podjęcie pracy nad własnymi słabościami. W indywidualnych przypadkach pomagały również obrać drogę kształcenia, bądź wskazać jakich kwalifikacji brakuje danemu uczestnikowi, by mógł on realizować zawodowe plany lub zwiększać atrakcyjność swojej osoby na lokalnym rynku pracy. Osoby rozpoczynające swój udział w Projekcie wzięły udział w konsultacji z doradcą zawodowym oraz w indywidualnym spotkaniu z terapeutą, na podstawie którego sporządzono diagnozę psychospołeczną wskazującą na główne obszary problemowe każdej z osób.

W ramach Projektu dla wszystkich uczestników został zorganizowany trzydniowy turnus integracyjny. Wszystkie formy aktywizacji prowadzonej w czasie trwania projektu były dostępne dla osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem wymagań lokalowych i architektonicznych. Ze wszystkimi osobami niepełnosprawnymi oraz matkami dzieci niepełnosprawnych zostały podpisane kontrakty socjalne i indywidualne programy integracyjne, które stanowiły pisemną umowę wskazującą na konkretne kroki podejmowane przez uczestników w zakresie poprawy swojej sytuacji życiowej. W związku z realizacją poszczególnych postanowień zawartych w kontraktach socjalnych i indywidualnych programach integracji osoby niepełnosprawne i matki dzieci niepełnosprawnych skorzystały z następujących form wsparcia:

- 1) usługi AOON (9 ON, 2 RON);
- 2) usługi Aspiranta Pracy Socjalnej (12 ON, 1 RON);
- 3) spotkania grupy samopomocowej (23 ON, 8 RON);
- 4) spotkania grupy samopomocowej prowadzone przez pedagogów specjalnych (6 ON, 1 RON);
- 5) indywidualne konsultacje z terapeutą (7 ON, 5 RON);
- 6) indywidualne doradztwo zawodowe (9 ON, 5 RON);
- 7) turnus terapeutyczny dla matek z dziećmi (1 ON, 7 RON);
- 8) kurs języka niemieckiego w celu zatrudnienia u konkretnego pracodawcy (1 RON);
- 9) kurs prawa jazdy wraz ze szkoleniem dodatkowym dla osoby niepełnosprawnej i egzaminem (1 ON, 1 RON);
- 10) kurs na specjalistę ds. rachunkowości (1 RON);

- 11) zajęć rehabilitacyjnych na basenie (8 ON);
- 12) dofinansowania do badań lekarskich związanych z podjęciem zatrudnienia (1 ON);
- 13) kurs z zakresu kreowania wizerunku (8 ON, 5 RON);
- 14) warsztaty prawnicze (3 ON, 2 RON);
- 15) warsztaty rękodzieła (14 ON, 8 RON);
- 16) dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych (2 ON);
- 17) warsztaty medytacyjne dla osób zmagających się z problemem depresji (2 ON);
- 18) warsztaty kulinarne (6 ON, 5 RON).

Projekt „Pobudka – obudź swój potencjał” wskazał na konkretne potrzeby osób niepełnosprawnych oraz matek dzieci niepełnosprawnych oraz na sfery życiowe, w których warto kontynuować bądź rozpocząć zmiany w celu zwiększeni określonych kompetencji w umiejętności.

W 2012 r. środki na realizację projektu „Pobudka – obudź swój potencjał” w PCPR wyniosły 282 348,11 zł, z czego wkład własny PCPR to 36 371,40 zł. Na wsparcie osób niepełnosprawnych i ich matek przeznaczono kwotę 84 000 zł.

#### 7. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz rodzinnego.

W 2012 r. w Dziale Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR świadczone było poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Problematyka udzielanego poradnictwa dotyczyła m.in.

- 1) organizowania i prowadzenia opieki nad osobą niepełnosprawną;
- 2) pomocy w zakresie przewycięzania trudności wychowawczych oraz przeciwdziałania ich pojawianiu się w rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności;
- 3) wspomagania wychowawczej funkcji rodziny;
- 4) budowania więzi małżeńskiej i rodzinnej;
- 5) przeciwdziałania konfliktom w rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności;
- 6) trudności w relacji z rodziną, pracy nad pozytywną komunikacją;
- 7) trudności emocjonalnych;
- 8) depresji;
- 9) trudności w zaakceptowaniu niepełnosprawności.

W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono osobom niepełnosprawnym: 33 porad prawnych, 54 porad terapeuty rodzinnego oraz 63 porady psychologiczne.

### **V. Projekt do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. Szkoła.**

#### **Realizacja zadań planowanych.**

##### 1. Objęcie opieką przedszkolną dzieci niepełnosprawnych.

W 2012 r. przedszkole specjalne, wchodzące w skład SOSW w Tanowie, oferowało kształcenie dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym w wieku od 3 do 8 lat. Przyjęcia do przedszkola odbywały się przez cały rok, w miarę posiadanych wolnych miejsc.

W przedszkolu funkcjonowały dwie grupy „Leśne Misie” oraz „Leśne Skrzaty”. Na dzień 31 marca 2012 r. do przedszkola uczęszczało 13 dzieci, natomiast na dzień 30 września 2012 r. było ich 10.

Przedszkolaki brały udział w indywidualnych lub grupowych zajęciach specjalistycznych, w tym w zajęciach rewalidacyjnych, usprawniających ruchowo, przygotowujących

do samodzielności oraz w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno - oświatowych. Przedszkole udzielało także pomocy rodzicom (prawnym opiekunom) w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu rozwoju dzieci, a także prowadziło działania edukacyjne i profilaktyczno - wychowawcze w środowisku lokalnym. Ponadto przedszkole zapewniało opiekę i pomoc psychologiczną oraz pedagogiczną wszystkim dzieciom, a w szczególności tym, którym z powodu różnych uwarunkowań rodzinnych lub losowych potrzebne były szczególne formy opieki.

## 2. Szkolenia z zakresu pedagogiki specjalnej dla kadry pedagogicznej szkół masowych.

W 2012 r. pracownicy Poradni prowadzili warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli, związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły.

Pracownicy Poradni prowadzili cykliczne spotkania dla pedagogów szkolnych z terenu Powiatu Polickiego, które organizowane były w formie grup wsparcia ukierunkowanych na pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych szkoły, konstruowania programów naprawczych, udzielania indywidualnej pomocy w stosunku do uczniów niepełnosprawnych (z upośledzeniem umysłowym, nadpobudliwością psychoruchową, przewlekłe chorych) funkcjonujących w zespołach klasowych szkół masowych. Ponadto prowadzili oni warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Podejmowano także tematy zgłaszane przez indywidualnych nauczycieli. Dodatkowo udzielane były porady i konsultacje dla nauczycieli, którzy pracują z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zorganizowano spotkania dla:

- 1) dyrektorów i pedagogów gimnazjów z terenu Powiatu Polickiego (w spotkaniu udział wzięło 12 osób);
- 2) dyrektorów i nauczycieli grup „0” z przedszkoli z terenu Powiatu Polickiego (w spotkaniu udział wzięło 19 osób).

Dnia 27 kwietnia 2012 r. w SOSW w Tanowie odbyła się IV Konferencja Metodyczna pod hasłem „Ekologiczni z natury”. Słuchacze dowiedzieli się o sposobach pozyskiwania energii cieplnej i elektrycznej ze źródeł ekologicznych, usłyszeli jakie zagrożenia niesie ze sobą wytwarzanie energii w sposób konwencjonalny i jakie nowoczesne rozwiązania można zastosować w tym zakresie. Wykład wygłosił mgr inż. Wojciech Piątek z Ośrodka Szkoleniowo-Badawczego w Zakresie Energii Odnawialnej w Ostoi. Goście konferencji poznali też bogatą ofertę zajęć dydaktycznych oferowanych przez ww. ośrodek. Odbiór spotkania w środowisku pedagogów wypadł bardzo pozytywnie. Całkowity koszt imprezy to 1 500 zł.

## 3. Stosowanie nauczania indywidualnego tylko w przypadku zaistnienia choroby osoby niepełnosprawnej i na czas określony.

W 2012 r. 6 uczniów z ZS, ze względu na stan zdrowia, korzystało z indywidualnego toku nauczania. W odniesieniu do SOSW dla DNR i SOSW Nr 2 - po 2 uczniów, natomiast w SOSW w Tanowie realizowano nauczania indywidualnego dla 1 ucznia.

## 4. Orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

W 2012 r. Zespół Orzekający Poradni wydał łącznie 131 orzeczeń, w tym 39 orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego oraz 92 orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Ponadto Poradnia wydała 32 opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.

#### 5. Dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu Gmin Police do SOSW dla DNR.

W 2012 r., w związku z działaniami podjętymi i finansowanymi przez Gminę Police, dowożono dzieci niepełnosprawne z terenu Trzebieży i Polic na zajęcia lekcyjne odbywające się w SOSW dla DNR. Dzięki tym działaniom ułatwiono rodzicom dzieci niepełnosprawnych rozwiązanie problemu natury organizacyjnej związanego z organizacją specjalistycznego transportu ich dzieci do szkoły.

#### 6. Prowadzenie współpracy pomiędzy szkołami masowymi i szkołami specjalnymi w organizacji wspólnych imprez kulturalnych oraz zawodów sportowych.

Uczniowie szkół specjalnych byli systematycznie zapraszani przez uczniów ZS do udziału w projektach i działaniach o charakterze kulturalnym, integracyjnym (np. otwarte dni szkoły), sportowym (np. integracyjne zawody sportowe). Wspólne działania miały na celu głównie integrację uczniów sprawnych z niepełnosprawnymi. Wychowankowie SOSW dla DNR oraz SOSW Nr 2 brali udział w licznych imprezach i zawodach sportowych, w tym m.in w:

- 1) Integracyjnym Turnieju w Darta;
- 2) Integracyjnym Turnieju Piłki Nożnej;
- 3) Integracyjne Rozgrywki w Boule;
- 4) Integracyjnym Turnieju w Tenisa Stołowego;
- 5) Integracyjnym Turnieju w Warcaby;
- 6) Integracyjnych Rozgrywkach w Ringo;
- 7) Integracyjnych Zawodach Pływackich.

SOSW w Tanowie zorganizował imprezę rekreacyjno - sportową pn. „Leśne podchody pełne przygody”, w której wzięła udział młodzież ze szkół i ośrodków specjalnych oraz uczniowie szkół masowych. Głównym celem wydarzenia była integracja dzieci niepełnosprawnych z młodzieżą polickich i szczecińskich szkół. Imprezę zorganizowano przy współpracy z Fundacją „Bądźmy Razem z Niepełnosprawnymi” z siedzibą w Tanowie. W imprezie wzięli udział uczniowie i podopieczni szkół oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych z Polic, Tanowa, Szczecina, Stargardu Szczecińskiego, Nowielina oraz szkoły specjalnej Randowschule w Löcknitz. Przed wyruszeniem na wędrowkę została oficjalnie otwarta niedawno wybudowana „Ścieżka ekologiczna”. Biorący udział w podchodach musieli sprostać na trasie przemarszu licznym zadaniom i zagadkom, brali też udział w zorganizowanych konkursach. Każda z drużyn na zakończenie zabawy otrzymała dyplom, puchar i nagrodę rzeczową.

SOSW w Tanowie współpracował także z uczniami Szkoły Muzycznej I Stopnia w Szczecinie, Zespołem Szkół w Przecławiu, Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi ze Szczecina, przedszkolem oraz szkołą podstawową w Tanowie.

Dnia 12 grudnia 2012 r. w Kościele Parafialnym w Tanowie SOSW w Tanowie zorganizował V Integracyjny Koncert Kolęd pn. „Zaśpiewajmy Jezusowi”. W tym uroczystym wydarzeniu wzięły udział dzieci ze wszystkich ośrodków szkolno - wychowawczych z terenu Powiatu Polickiego.

#### **Realizacja zadań nieplanowanych.**

#### Inicjowanie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działań w zakresie integracji społecznej osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Polickiego.

W 2012 r. zrealizowano we współpracy z organizacjami pozarządowymi jeden projekt w zakresie integracji społecznej osób niepełnosprawnych.

Od października do grudnia 2012 r. Stowarzyszenie Wspierające Integrację Osób Zdrowych i Niepełnosprawnych „Warto Być” z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych pn. „Integracyjna Świetlica Środowiskowa”. W ramach prowadzonych w Integracyjnej Świetlicy Środowiskowej zlokalizowanej w Policach grupowych i indywidualnych zajęć dzieci nabywały, rozwijały i podtrzymywały umiejętności niezbędne do samodzielnego funkcjonowania oraz komunikowania się z otoczeniem. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2012 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 5 250 zł.

## **VI. Projekt do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. Aktywizacja zawodowa.**

### **Realizacja zadań planowanych.**

#### **1. Prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących zatrudnienia osób niepełnosprawnych.**

W ramach realizacji powyższego zadania PUP zorganizował VI Giełdę Pracy dla Osób Niepełnosprawnych pn. „Niepełnosprawny, ale sprawny zawodowo”, która odbyła się w dniu 26 kwietnia 2012 r. W giełdzie wzięło udział 7 pracodawców oferujących miejsca pracy dla niepełnosprawnych, instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych, firmy zajmujące się dystrybucją sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, a także 6 przedstawicieli instytucji wspierających rynek pracy. Spotkanie to było doskonałą okazją do zapoznania się z ofertami pracy oraz do skorzystania z porad specjalistów. Celem giełdy była wymiana doświadczeń, zacieśnienie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz bezpośredni kontakt między pracodawcą a osobą niepełnosprawną zarejestrowaną w urzędzie pracy oraz ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do ofert pracy i pomoc w znalezieniu zatrudnienia. Dzięki uczestnictwu w giełdzie osoby niepełnosprawne miały możliwość:

- 1) poznać aktualne oferty pracy z terenu Powiatu Polickiego, kraju i z zagranicy;
- 2) porozmawiać z ewentualnym przyszłym pracodawcą i poznać jego oczekiwania;
- 3) poznać ofertę instytucji i firm działających w sferze zatrudnienia;
- 4) skorzystać z pomocy specjalistów zajmujących się zakładaniem własnej działalności gospodarczej, elastycznymi formami zatrudnienia oraz sferą prawną związaną z rynkiem pracy (np. prawa i obowiązki pracodawcy).

W przedsięwzięciu udział wzięło 80 osób niepełnosprawnych.

#### **2. Udzielanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej.**

W 2012 r. PUP przyznał jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 1 osoby niepełnosprawnej, w wysokości 20 980 zł. Środki pochodziły z Funduszu Pracy.

#### **3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej.**

W dniu 26 kwietnia 2012 r. PUP zorganizował spotkanie z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Polickiego oraz z przedstawicielami z ZUS i Zachodniopomorskiego Oddział PFRON. Spotkanie to miało na celu zacieśnienie współpracy i wymianę doświadczeń między instytucjami i organizacjami działającymi

na rzecz osób niepełnosprawnych, co w efekcie końcowym winno się przełożyć na wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

4. Prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.

W PUP prowadzone było pośrednictwo pracy skierowane do wszystkich osób poszukujących zatrudnienia, w tym także do osób niepełnosprawnych. Pośrednicy, w wyniku wizyt u pracodawców z terenu Powiatu Polickiego, jak również wykorzystując zgłoszenia przekazywane bezpośrednio do urzędu, pozyskali w roku sprawozdawczym 27 ofert wolnych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Głównie były to propozycje na następujące stanowiska pracy: pracownik ochrony, sprzątaczką, pracownik gospodarczy, sprzedawca, kierowca ciągnika. Doradcy zawodowi PUP objęli osoby niepełnosprawne indywidualnymi oraz grupowymi poradami zawodowymi. Udzielano także informacji na temat dostępnych instrumentów i usług rynku pracy.

5. Indywidualne kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo - rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej.

W 2012 r. na szkolenia i przekwalifikowania zawodowe PUP skierował 3 osoby niepełnosprawne. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 12 600 zł, z czego 4 200 zł to środki pochodzące z PFRON, a 8 400 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Z kolei na staże zawodowe skierowano łącznie 10 osób niepełnosprawnych, z czego:

- 1) staże dla 4 osób sfinansowano ze środków PFRON (wyplacono stypendia stażowe w łącznej wysokości 17 522 zł);
- 2) staż dla 5 osób sfinansowano ze środków Funduszu Pracy;
- 3) staż dla 1 osoby sfinansowano ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (wyplacono stypendium stażowe w wysokości 3 765 zł).

6. Współpraca z właściwym terenowo inspektoratem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Realizacja tego zadania odbywała się na bieżąco w zależności od potrzeb. W 2012 r. PIP dokonała odbioru pięciu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.

7. Współpraca z organami rentownymi w zakresie przyznawania rent rehabilitacyjnych.

W 2012 r. do PUP nie wpłynął żaden wniosek osoby niepełnosprawnej w sprawie przyznania renty rehabilitacyjnej. Jednocześnie PUP udzielał osobom zainteresowanym stosownych informacji w przedmiotowym zakresie oraz kontaktowano się telefonicznie z instytucjami rentowymi celem pomocy osobom niepełnosprawnym w indywidualnych sprawach dotyczących ww. zagadnienia.

8. Rozwijanie i propagowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych w systemie pracy nakładczej, telepracy i zatrudnieniu wspomagany.

Realizacja niniejszego zadania polegała na podjęciu przez PUP działań opisanych powyżej w punktach 1 i 3.

9. Realizacja projektu systemowego „Pobudka - obudź swój potencjał” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

PCPR w partnerstwie z OPS i przy współpracy z PUP realizowało projekt systemowy pn. „Pobudka - obudź swój potencjał”. Uwzględniając zakres merytoryczny niniejszego projektu część działań podejmowanych w związku z jego realizacją opisano w pkt IV niniejszego sprawozdania, tj. przy „Projekcie do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. Dom i rodzina”.

Jednocześnie, w odniesieniu do sfery integracji zawodowej, celem ww. projektu było m.in. podniesienie umiejętności i kompetencji zawodowych osób niepełnosprawnych poprzez wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji. Stąd też, w ramach podejmowanych działań osoby niepełnosprawne podjęły następujące kursy i szkolenia:

- 1) kurs prawa jazdy kat. „B” (1 osoba);
- 2) kurs z języka niemieckiego (3 osoby);
- 3) kurs z zakresu kreowania wizerunku (8 osób);
- 4) kurs kasjer-sprzedawca, obsługa kasy fiskalnej (2 osoby);
- 5) kurs bukieciarz-florysta (1 osoba);
- 6) kurs komputerowy (2 osoby).

Uczestnictwo w projekcie pn. „Pobudka - obudź swój potencjał” pozwoliło jego uczestnikom, w tym m.in. osobom niepełnosprawnym, na zmianę sposobu myślenia, zwiększenie motywacji i aspiracji zawodowych, a także umiejętności radzenia sobie z problemami życia codziennego.

10. Realizacja projektu „5+1” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt „5+1” to inicjatywa skierowany do nieaktywnych zawodowo osób niepełnosprawnych, mieszkających na terenie Powiatu Polickiego. W 2012 r. wsparciem zostało objętych 20 osób niepełnosprawnych. Główny cel projektu to wzmocnienie pozycji osób niepełnosprawnych na rynku pracy oraz propagowanie pozytywnych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, zwłaszcza wśród pracodawców.

W marcu 2012 r. wszyscy uczestnicy Projektu wyjechali na 10-dniowy turnus integracyjno - edukacyjny wraz z rehabilitacją, na którym zostali objęci pomocą doradcy zawodowego oraz psychologa. Przy udziale specjalistów zostały wyodrębnione cztery 5-osobowe grupy osób niepełnosprawnych, które systematycznie od czerwca do września 2012 r. podejmowały w różnych zakładach pracy trwający minimum 3 miesiące staż zawodowy. Przez cały okres trwania stażu każdej z grup towarzyszył AOON, który pomagał w dojeździe do miejsca pracy, przy przemieszczaniu się po budynku, przy wykonywaniu czynności w miejscu pracy, których ze względu na określone bariery osoba niepełnosprawna nie mogła wykonać. Asystent towarzyszył osobom niepełnosprawnym przez cały okres trwania stażu, co było dodatkowym elementem motywującym dla uczestników. Po ukończeniu stażu zawodowego uczestnicy w porozumieniu z pracodawcami mieli szansę na podjęcie zatrudnienia. Stałe zatrudnienie (powyżej 1 rok) podjęło 6 osób (3 kobiety, 3 mężczyzn), z czego 1 osoba na czas nieokreślony.

Całkowity budżet projektu wynosi 962 160,00 zł i jest w całości finansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

**Realizacja zadań nieplanowanych.**

Dokonywanie zwrotów kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.

W 2012 r. zostało stworzonych 5 stanowisk pracy i pięć osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP podjęło zatrudnienie na następujących stanowiskach: pracownik obsługi technicznej hotelu, sprzedawca, referent ds. informacji i sprzedaży oraz 2 stanowiska jako pracownik produkcji. Łączny koszt zadania to 223 933 zł.

## **VII. Projekt do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. Życie społeczne.**

### **Realizacja zadań planowanych.**

1. Współpraca z PINB w celu stosowania, w inwestycjach realizowanych przez wszystkie samorządy, przepisów dotyczących dostępności budowanych budynków.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w procedurach postępowania w sprawie dofinansowania ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w Powiecie Polickim, specjalnie do tego celu powołana komisja rozpatrywała i opiniowała wnioski złożone w niniejszym zakresie. W skład komisji wchodził m.in. inspektor nadzoru budowlanego, który czuwał nad oceną kosztorysów sporządzanych na potrzeby planowanych do wykonania przez wnioskodawców inwestycji oraz dokonywał odbiorów zrealizowanych inwestycji (łącznie 8 odbiorów) pod kątem dostosowania do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Promowanie przykładów dobrej praktyki w likwidacji wszelkich barier - certyfikaty obiektów przyjaznych osobom niepełnosprawnym.

W 2012 r. PCPR rozpatrzyło pozytywnie 2 wnioski o przyznanie „Certyfikatu Obiektu Przyjaznego Osobom Niepełnosprawnym Ruchowo” dla:

- 1) Gminnego Ośrodka Kultury w Wołczkowie, ul. Lipowa 11A;
- 2) Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej, ul. Graniczna 31.

Przyznane certyfikaty są zwieńczeniem wieloletnich działań dostosowujących ww. nieruchomości do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. Obiekty posiadają m.in.:

- 1) podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich umożliwiający wjazd i wyjazd z i do budynku;
- 2) drzwi wejściowe do obiektu umożliwiające swobodne przemieszczanie się;
- 3) pomieszczenie higieniczno - sanitarne odpowiednio dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządu ruchu (wyposażone w odpowiednie uchwyty, siedziska, o dużej powierzchni do manewrowania wózkiem inwalidzkim);
- 4) wydzielone miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych;
- 5) utwardzone dojścia do budynku i ciągi piesze;
- 6) powierzchnię przed wejściem do budynku o odpowiednich wymiarach, umożliwiających manewrowanie wózkiem inwalidzkim.

Wręczenie Certyfikatów Obiektów Przyjaznych Osobom Niepełnosprawnym Ruchowo odbyło się 21 grudnia 2012r, podczas XXI sesji Rady Powiatu w Policach.

3. Zaangażowanie niepełnosprawnej młodzieży w lokalną kulturę oraz sport.

Niepełnosprawna młodzież z SOSW dla DNR, SOSW Nr 2 oraz SOSW w Tanowie brała udział w licznych imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, których organizatorami były same placówki bądź też inne podmioty, w tym lokalne organizacje pozarządowe. Kalendarz tych imprez stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

4. Opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu w Policach pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Uchwały opiniujące projekty uchwał Rady Powiatu w Policach podjęte w 2012 roku przez Radę to:

- 1) uchwała Nr IV/2012 z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2012 r. oraz wysokości środków Państwowego funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;
- 2) uchwała Nr V/2012 z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie zaopiniowania "Kryteriów przyznawania w Powiecie Polickim dofinansowania, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, uczestnictwa osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów na turnusach rehabilitacyjnych;
- 3) uchwała Nr VI/2012 z dnia 7 września 2012 r. w sprawie zaopiniowania procedur postępowania dotyczących realizacji w Powiecie Polickim programu pn. "Aktywny Samorząd", finansowanego ze środków Państwowego funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 4) uchwała Nr VII/2012 z dnia 7 września 2012 r. w sprawie zmiany załącznika do uchwały Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie zaopiniowania procedur postępowania w sprawie dofinansowani, ze środków Państwowego funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, dotyczących osób niepełnosprawnych;
- 5) uchwała Nr VIII/2012 z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie Rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2012 r. oraz wysokości środków Państwowego funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania.

**Realizacja zadań nieplanowanych.**

Realizacja projektu „ISSO Instytucjonalna Standardy Społecznej Pomocy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

PCPR w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „SOS dla Rodziny” z siedzibą w Szczecinie od dnia 01 czerwca 2012 roku wykonuje na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy społecznej. W ramach tego projektu testowany jest m.in. standard poradnictwa specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

Realizacja zadania pozwoliła na znaczne zwiększenia i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych poradnictwa specjalistycznego, w tym uruchomiona została dostosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych usługa transportowa dla mieszkańców Gminy Kołbaskowo i Gminy Dobra.